

Beskæftigelsesministeriet
Minister Troels Lund Poulsen
Ved Stranden 8
1061 København K

Sendt pr. e-mail: bm@bm.dk

Forslag til forenkling af LAB-lov fra Akademikerne

Hermed indsendes forslag og principper til forenkling af beskæftigelsesindsatsen fra Akademikerne, som repræsenterer de 25 akademiske fagforeninger i Danmark med i alt 360.000 medlemmer.

Akademikerne vil gerne kvittere for arbejdet med forenkling af LAB-loven og foreslår her både mindre tekniske ændringer og større forenklinger.

Notatet er delt op i først en oversigt over alle forslag og principper og dernæst et afsnit, hvor de begrundes og udfoldes.

Akademikerne ser frem til at indgå i den fortsatte dialog om forenkling af LAB-loven mv.

Principper og forslag for forenkling

- LAB-lovens formål og intentioner skal være styrende for forenklingen. Klare mål og rammer skal erstatte detaljestyling (se punkt A).
- Antallet af målgrupper bør reduceres til langt færre hovedmålgrupper (se punkt B)
- Uddannelses- og kompetenceløft samt vejledning/opkvalificering bør kunne gives til alle målgrupper, hvor det vurderes relevant for at få den ledige i job, og hvor kompetencerne efterspørges i virksomhederne. Ordinær uddannelse og vejledning/opkvalificering skal kunne gives uden 6 ugers begrænsning i hele ledighedsforløbet – og i de første 26 ugers sammenlagte ledighed (se punkt C)
- Beskæftigelsesindsatsen skal give mening for den enkelte, og den skal motivere borgerne til aktivt at anvende egne ressourcer og faglige kompetencer i jobsøgning såvel som i andre aktiviteter

Den 1. juni 2017
Sag.nr. S-2016-351
Dok.nr. D-2017-8364
asf/yk

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Nørre Voldgade 29, 2. sal
DK - 1358
København K.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

(se punkt D)

- Digitalisering skal mainstreames i arbejdet med forenkling (se punkt E) og indrettes efter disse principper:
 - gør det nemmere at imødekomme virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft på tværs af kommuner og regioner; dvs. indrette et system, der supporterer nem adgang til jobformidling og match på tværs
 - gør det nemmere at samle kursister til hold indenfor uddannelsesløft eller jobrettede kurser (bl.a. for bedre brug af den regionale positivliste)
 - måler resultater i stedet for proceskrav
 - erstatter CV i jobnet.dk og erstatter det med CV-funktion i joblog.
- Giv kommuner og a-kasser frihed til i fællesskab at dispensere fra krav, når den ledige borger er kommet i job: Særligt seks uger før start på ordinært fuldtidsarbejde, efterløn eller barsel, bør den ledige borger fritages for jobsøgning og samtaler; men fritages ikke for at stå til rådighed for formidlet arbejde (se punkt F)
- Forenkling af LAB-loven berører ikke forsørgelsesydelse eller borgernes retssikkerhed
- Indsatsen for borgere med komplicerede problemstillinger tager udgangspunkt i et sammenhængende og tværfagligt helhedssyn med inddragelse af borgerens hele livssituation – om rehabilitering og revalidering (se punkt G).

Begrundelser for forslag og principper

AD A: LAB-loven skal give klare mål og rammer, ikke detailstyre

Kommunerne bør i højere grad gives mål og klare incitamenter til at tænke ud over egne kommunegrænser og dermed se på arbejdsmarkedet i et større perspektiv grundet både urbaniseringen og behovet for højt kvalificeret arbejdskraft i hele landet. Ligeså bør der gives rammer for tilrettelæggelsen af individuelle forløb, som giver den enkelte ledige de bedste forudsætninger for selv at finde eller skabe eget job. Rammer som giver jobcenter, a-kasse og den ledige mulighed for - i højere grad end tilfældet er i dag - at fleksibelt kunne benytte relevante tilbud til at finde eller skabe varig beskæftigelse for den enkelte. En varig beskæftigelse, som i videst muligt omfang udnytter og udfolder de faglige kompetencer, som pågældende ledige har.

Forslag:

De højtuddannede forsikrede ledige har pligt til at stå til rådighed for jobs i hele landet. Forenklingen af LAB-loven bør ske på en måde, så eksisterende tilbud og redskaber gøres så enkle og tilgængelige på tværs af bopælskommuner, at tilbud og redskabsvifte bistår dette sigte. De højtuddannedes pligt til at stå til rådighed bør modsvares af en ret til at blive formidlet til relevante jobåbninger i hele landet. Dette kan ske bl.a. via digitaliseringsforenklinger, via koordinering mellem arbejdsmarkedskontorerne og enklere styringsmodeller – fx af den regionale pulje. Ved forenkling i styringsmodellen kan puljen i sammenhæng med arbejdsmarkedsbalancen give et nationalt overblik og øget incitament til at finde og søge stillinger i hele landet, hvor virksomhederne mangler folk (se også AD E).

AD B: Vedr. forenkling af målgrupper

Akademikerne støtter, at KL's forslag om fem hovedmålgrupper bliver udgangspunkt for drøftelser af målgrupper. Dog bør det overvejes yderligere, om sygedagpengemodtagere skal udskilles som en selvstændig målgruppe, da en stor del af rammen for og mulighederne i deres forløb findes i anden lovgivning mv.

AD C: Kompetenceløft uden 6 ugers begrænsning og differentiering af grupper

Jf. LAB §§ 34 og 37 kan der kun iværksættes 6 ugers uddannelse inden for de første 26 ugers sammenlagte ledighed. Det er en uhensigtsmæssigt begrænsning, der kan hindre lediges hurtige omstilling fra et jobområde til et andet. Ligeså er det kun kurser på den regionale positivliste, der kan bruges til at give mellem- og langtuddannede jobrettet opkvalificering og kompetenceløft. Det vil give beskæftigelsessystemet bedre mulighed for at støtte op om et velfungerende arbejdsmarked, hvor virksomhederne har nem adgang til den højt kvalificerede arbejdskraft, de efterspørger meget specifikt, hvis flere tilbud kunne gives ledige med mellem- og lange videregående uddannelser.

Forslag:

Uddannelses- og kompetenceløft samt vejledning/opkvalificering bør kunne gives til alle målgrupper, hvor det vurderes relevant for at få den ledige i job, dvs. hvor kompetencerne efterspørges hos arbejdsgiveren. Ordinær uddannelse og vejledning/opkvalificering skal kunne gives uden 6 ugers begrænsning i hele ledighedsforløbet – og i de første 26 ugers sammenlagte ledighed.

Positivlisten til seks ugers jobrettet uddannelse og regional uddannelsespulje:

Positivlisten over kurser, der kan anvendes til seks ugers jobrettet uddannelse og til den regionale uddannelsespulje skal bestå af etablerede kurser med kursusnumre. Systemet betyder, at positivlisten forekommer uoverskuelig for de ledige og for jobcentre og a-kasser, samt at opståede kursusmuligheder, efter listen er godkendt, ikke kan anvendes – eller at aktuelle behov hos den ledige skal afvente den halvårslige godkendelse i RAR.

Forslag:

Positivlistekonceptet forenkles således, at listen alene består i:

- Stillingsbetegnelser som kurser skal rettes mod
- Kriterier for jobrettethed i kurser, der kan anvendes.
- Ledige og a-kasser kan bringe kurser i forslag, som er jobrettede, og som fremmer beskæftigelsesmålet.
- Fælles styring af indkøb af kurser samt eventuelle effektvurderinger placeres i arbejdsmarkedskontorerne (se nedenfor)

AD D: Beskæftigelsesindsatsen skal give mening for den enkelte

Der er flere elementer i denne forenkling, og eksempelvis AD E: ændring af CV'et vil bistå også dette princip. Her fremstilles de mest oplagte og omfattende forenklinger:

Et mere fleksibelt kontakt- og samtaleforløb:

- Grundlæggende bør det overvejes, om hele kontaktforløbet for de forsikrede ledige de første 3 måneder af en given ledighedsperiode bør placeres i a-kasserne.

Det vil forenkle arbejdet for jobcentrene meget, da alle de ledige, som udelukkende har 'søgeledighedsproblemer' og går i ordinært job ved egen hjælp, ikke vil belaste jobcentret.

I en landsdækkende organisation, som a-kasserne er, er der desuden bedre adgang til viden om arbejdsmarkeder og virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft i hele landet. Det vil øge de relevante kandidaters synlighed overfor virksomheder, som efterspørger højt specialiseret arbejdskraft og vice versa.

- Såfremt det nuværende set-up fastholdes, kan man komme langt ved at bløde op på krav til samtalerne:
 - Fælles samtaler mellem borger/medlem, a-kassen og jobcenteret bør være tilladt at afholde via Skype (eller tilsvarende løsning). Det vil være en ressourcemæssig besparelse for a-kassen, der slipper for megen tid på landevejen, men også for jobcenteret, der ikke i samme grad som

nu skal bruge tid på logistik/ dvs. pulje samme a-kasses medlemmer, ofte med pladsmæssige problemer til følge.

- Første fællessamtale flyttes til senere i ledighedsperioden således, at der ikke er et spring fra 6. til 16. måned. Der anvendes megen administration og konsulenttid på første fællessamtale, og det giver langt fra mening at gennemføre en fællessamtale så tidligt i ledighedsperioden, som tilfældet er idag. Derudover viser alt forskning, at det er efter 6 måneder, at der virkelig er behov for en indsats for at fastholde en strategisk jobsøgning.

Harmonisering af kriterer for indsatser indenfor hovedmålgrupper:

Der kan skabes en del forenkling ved harmonisering af kriterierne for forskellige indsatser indenfor hovedmålgrupper. For de forsikrede ledige er der forskellig varighed og krav til:

- offentlig og privat løntilskud: de bør harmoniseres
- forskellige antal ugers virksomhedspraktik: det bør harmoniseres, så alle dimittender kan få op til 8 ugers praktik.

Desuden er gruppen i dag delt op i under 30 årige, over 50 årige og enlige forsørgere. En harmonisering vil gøre reglerne nemmere at forstå og vil fjerne urimeligheder ved de overgange og endda kombination af overgange, man som ledig støder ind i (fylder år, bliver gift eller skilt, får børn eller har børn, der fylder 18, har bare én times arbejde).

Vedr. mere stabil styring af oprettelse af uddannelses- og kursusforløb på tværs af kommuner:

Den regionale uddannelsespulje på 100 mio. kr. fordeles til kommunerne efter ledighedskriterium således, at 80 % af puljen dækker kommunernes køb af uddannelse fra positivlisten, og 20 % fordeles som led i budgetgaranterede udgifter og bloktilskuddet. Kommunerne administrerer midler som puljeordning, der skal aflægges regnskab for med egen revisor. Alle 98 kommunale puljeregnskaber skal godkendes i STAR.

Kommunernes administration af puljerne gør det vanskeligt at sikre holdoprettelse, da det oftest kræver samarbejde mellem kommuner om fælles indkøb, ligesom styringsmodellen i dag giver meget lidt indsigt i, hvad midlerne bruges til.

Det betyder både, at for mange relevante kurser, som giver efterspurgte kompetenceløft, ikke oprettes, og at RAR får utilstrækkelige oplysninger og feedback om forbruget på den regionale pulje.

Det er desuden uhensigtsmæssigt med puljeadministration af forholds- mæssigt små midler i samtlige 98 kommuner.

Forslag:

Puljen placeres administrativt i STAR's 3 arbejdsmarkedskontorer med reference til de 8 regionale arbejdsmarkedsråd, der godkender positivlisten for uddannelser og jobrettede kurser, der kan betales af puljen. Kommunerne får trækingsret til puljen med en rammefordeling ud fra bl.a. antal ledige (som i dag). Udgifterne konteres af de tre arbejdsmarkedskontorer, der registrerer forbrug på stillingskategorier, uddannelsesniveau, a-kasse mv, uddannelseslængde mv. samt i dialog med myndighed og kasse også effekt af kurserne (kommer de ledige i ordi-nær beskæftigelse efter endt kursus eller undervejs).

AD E: Ændring af CV-krav:

Der kan skabes stor afbureaukratisering hos alle aktører i beskæftigelses-systemet at ændre CV på jobnet.dk og de krav, der hører hertil, til et mere anvendeligt CV uploadet loggen. Her henvises til inspiration i akademikerbasen.dk.

Forslag:

Det foreslås, at CV på jobnet erstattes af en CV-funktion på jobloggen, hvor ledige kan registrere deres eget CV suppleret med fritekstsøgning i alle felter. Herved bliver øvelsen meget enklere, og CV'et kan bruges direkte i egne ansøgninger, i formidling af kandidater til virksomheder med rekrutteringsbehov (til brug for jobcentrenes opsøgende arbejde) samt til udsøgning af kandidater via fritekstsøgning. Dette giver også bedre muligheder for at finde kandidater med beslægtede fagligheder eller substitution.

AD F: Frihed til dispensation ved job

Alle arbejdsgivere har brug for motiveret arbejdskraft. En ansøgning fra en ledig, som begynder andet arbejde/efterløn/barsel inden for 1 – 6 uger er med stor sandsynlighed en ansøgning, der alene skal sikre dag-pengeret de sidste uger op til anden forsørgelse.

I samme moment bør lovgivningen ændres til, at man giver a-kasserne mulighed for at beslutte og registrere mindre intensiv indsats (som i dag er forbeholdt jobcenteret). Hvis man indfører fritagelse fra rådighed i perioden, vil arbejdsgiverne i langt højere grad kunne være sikre på, at ansøgningerne er reelle. Og det vil være en forenkling i forhold til både den ledige, a-kassen og jobcenteret.

Forslag:

Giv kommuner og a-kasser frihed til i fællesskab at dispensere fra krav, når den ledige borger er kommet i job: Særligt seks uger før start på

ordinært fuldtidsarbejde, efterløn eller barsel, bør den ledige borger fritages for jobsøgning og samtaler; men fritages ikke for at stå til rådighed for formidlet arbejde.

AD G: Indsatsen for borgere med komplicerede problemstillinger

I dag kan den enkelte borger have flere forskellige planer afhængig af, hvilke forvaltninger og faggrupper, der er involveret i indsatsen. Set fra borgerens synspunkt giver det ikke mening med flere planer. For sagsbehandlere kan det ligeledes være vanskeligt at skulle forholde sig til flere forskellige planer, hvilket ofte har medført, at fx en genoptræningsplan fra sygehuset kolliderer med en indsatsplan fra jobcenteret.

Forslag:

Borgeren bør kun have én samlet plan, "Min plan", der indeholder alle initiativer, behandlingsforløb og indsatser, der er sammenhængende og koordineret. Planen skal være ajourført af jobcenteret, så den til enhver tid kan fungere som "vejviser" for både borger og sagsbehandlere.

Redskabsviften skal være tilgængelig for alle målgrupper, og typen af tilbud besluttet på grundlag af en beskæftigelses-, social-, sundheds- og uddannelsesfaglig vurdering mhp. uddannelse og beskæftigelse.

Den eksisterende redskabsvifte suppleres med Revalidering og Arbejdsrettet rehabilitering som selvstændig indsats i ressourceforløb og jobafklaringsforløb

Rehabiliteringsteams

Efter reformen af førtidspension og fleksjob, blev der indført nye teams og sagsgange, herunder især rehabiliteringsteams i alle kommuner med den velmenende og positive hensigt at sikre en tværfaglig og helhedsorienteret indsats til borgere med sammensatte og komplicerede udfordringer i forhold til at opnå beskæftigelse og selvforsørgelse.

Det har imidlertid medført en række u hensigtsmæssige sagsgange, forlænget sagsbehandlingstid uden en afgørelse og et uoverskueligt forløb for mange borgere. Der er for mange fagligheder i spil på forkerte tidspunkter, da sagerne ofte skal afvente udtalelser, indstillinger eller sagerne bliver videresendt til vurdering hos forskellige instanser. Der er ligeledes eksempler på, at rehabiliteringsteamets indstilling til indsats ikke bliver fulgt, bl.a. fordi teamet kun har indstillingsret til indsatsen. Derfor bør hele forløbet omkring rehabiliteringsteams gentænkes af forligskredsen og i forenklingen af LAB loven.

Forslag:

Rehabiliteringsteams skal have tildelt beslutningskompetence således, at teamet også træffer afgørelse om den indsats, der skal tilbydes borgeren. Samtidig skal den sagsbehandler, der udfærdiger rehabiliteringsplanens forberedende del have indstillingsret til rehabiliteringsteamets behandling af sagerne. Rehabiliteringsteamets sammensætning bør revideres således, at der i større udstrækning kan indkaldes fagprofessioner med ekspertise indenfor beskæftigelse, sociale forhold, sundheds- og behandlerensystemet samt uddannelse, efter behov.

Revalidering

Det er ulogisk og besværligt, at bestemmelserne om revalidering både fremgår af LAS og LAB loven. Revalidering bør alene fremgå af beskæftigelseslovgivningen.

Forslag:

Revalidering bør flyttes fra Lov om aktiv socialpolitik (LAS) til LAB, så bestemmelserne om revalidering er samlet i LAB, og revalidering foreslås indføjet i tilbudslisten. Dog bør det sikres, at de samme personer, som har ret til revalidering i dag, også dækkes ved fremadrettet samlen af lovhjemmel i LAB.

Andet - tekniske ændringer med mere rimelighed til følge:

Der er i dag 84(!) forskellige koder for indberetning fra jobcenteret til a-kassen, når en borger har lavet en forseelse af en eller anden art. Det giver anledning til meget forvirring og mange fejl-indberetninger, som både jobcenteret, a-kassen og i mange tilfælde også den ledige bliver berørt af. Ofte uden andet resultat end bureaukrati, tidsspilde og unødigt mistænkeliggørelse. Ønskeligt er derfor et mere enkelt indberetningssystem med bedre overensstemmelse imellem forseelse og sanktion. Der er eksempler på, at udeblivelse til et møde af en times varighed koster medlemmet tre ugers dagpenge, også grundet tekniske fejl.

Forslag:

En forenkling af uph-reglerne/indberetningskoderne med færre koder og mere rimelighed mellem fejl og sanktion til følge. *NB: dette kræver ændring formentligt ændringer i anden lovgivning.*

Med venlig hilsen

Anne Sofie Fogtmann

D: 22495867

E: asf@ac.dk